

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	แนวทางการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเมืองเชียงราย
ผู้เขียน	นายสันติภาพ ไกรกิจราษฎร์
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.เจ็ดหล้า สุนทรวิภาต ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.สุวรรณ หมั่นตาบุตร กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ และศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนระบบบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ในขอบข่ายกระบวนการบริหารงานคุณภาพ 4 ด้าน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการปฏิบัติ การแก้ปัญหาข้อบกพร่อง และด้านปัจจัยหลัก 4 ด้าน คือ บุคลากร งบประมาณ การบริหารจัดการ และทรัพยากร

บริบทสำคัญ 3 ประการ ในการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ เพื่อเร่งรัด ปฏิรูป การเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับ การบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ คือ การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม

วิธีวิจัยเป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และจากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ตัวแทนชุมชน ตัวแทนภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 31 คน โดยผ่านการคัดเลือก แนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1

การสรุป นำเสนอข้อมูล โดยการบรรยายเชิงวิเคราะห์และพรรณนาในแต่ละด้าน มีผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านระบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ เกี่ยวกับการวางแผน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มี การสนับสนุนส่งเสริมและมอบนโยบายอย่างจริงจัง เกี่ยวกับการปฏิบัติ

พบว่า วิธีการในการรวมกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้เกิดจากการศึกษาดูงานในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ และนำรูปแบบมาใช้ มีการปฏิบัติในกลุ่มเล็กๆ แบบยืดหยุ่นตามความสมัครใจ ไม่เป็นทางการ ในลักษณะแบบค่อยเป็นค่อยไป เกี่ยวกับการควบคุม พบว่า การนิเทศกำกับติดตามการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้จะส่งผลดีต่อทั้งสถานศึกษาและเครือข่ายการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพราะสามารถให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาได้เป็นอย่างดี เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนา พบว่า ควรมอบนโยบายอย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาได้ปฏิบัติตามอย่างเป็นรูปแบบ

2. ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้เกี่ยวกับงบประมาณ พบว่า ปัจจัยหลักที่จะทำให้การจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ประสบความสำเร็จคือเรื่องงบประมาณ เกี่ยวกับบุคลากร พบว่า บุคลากรที่จะมาดำเนินการให้เครือข่ายการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จยังมีน้อย เนื่องจากขาดความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และขาดการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับทรัพยากร พบว่า ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเครือข่ายการเรียนรู้มีความพร้อมอยู่ค่อนข้างมาก โดยทรัพยากรส่วนใหญ่จะมีอยู่แล้วในสถานศึกษาและในท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารจัดการ พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ระบบบริหารจัดการส่วนใหญ่ทางสถานศึกษาจะเป็นฝ่ายนำในการดำเนินงาน โดยระบบบริหารที่ใช้ได้แก่ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

แนวทางในการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ พบว่า ควรเตรียมบุคลากร สร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะการปฏิบัติ สิ่งสำคัญคือ หน่วยงานเหนือสถานศึกษาและสถานศึกษาต้องมีงบประมาณรองรับให้เพียงพอ ควรกำหนดโครงสร้างและจัดระบบงานให้ชัดเจน ควรนิเทศ กำกับติดตาม และประสานงานอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาและเครือข่ายควรตั้งศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็นวิทยากร หรือเป็นที่ปรึกษาแก่เครือข่ายการเรียนรู้ด้วยกัน การดำเนินงานเครือข่ายการเรียนรู้ต้องทำการศึกษาสำรวจปัญหาและความต้องการ ของโรงเรียนและชุมชน พร้อมทั้งเก็บข้อมูลจากชุมชน โดยการสังเกต สอบถาม สืบค้นจากชาวบ้านผู้รู้ในท้องถิ่น จัดทำระบบข้อมูลให้ชัดเจน ต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน ตลอดจนนำสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวผู้เรียนหรือปัญหาชุมชนมากำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้

Thesis Title	Administration Guidelines for Learning Network of Basic Education Institutions, Mueang Chiang Rai District	
Author	Mr. Sarntiparp Grikitrart	
Degree	Master of Education (Education Administration)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Cherdla Soontornvipart	Chairperson
	Lect. Dr. Suwan Muntabutara	Member

ABSTRACT

The study aimed at investigating the administration guidelines for learning network of basic education institutions, Mueang Chiang Rai District regarding a network of 4 qualitative administrating processes entitled Personnel, Budget, Administration and Resources.

Three major contexts applicable for the implementation, according to the policy, with the aim of supporting the pedagogical reformation of quality and standard; direct concerned was then geared towards the administration of learning network—the decentralization of administrative power to educational institutes, local participation and the development of network to be supported in a concrete manner.

Qualitative technique was applicable for the study; the data was collected through the interview to be conducted constructively and through focus group discussion. The number of 31 samples consisted of those representing educational institute administrators, local wisdom groups and experts. These samples were selected and introduced by the experts of Chiang Rai Educational Office, Region 1.

The conclusions and presentation of the data was conducted in a descriptive manner and the results showed that:

1. The results of the administration of learning network regarding the planning showed that most of the educational institute administrators did not fully support and pass on the policy.

As far as the implementation was concerned, it was found out that the formation of learning network was derived from the field trips made to those areas where the formation and administration of learning network was successful. The adaptation was put flexibly and informally as well as gradually into practice among those small groups on a voluntary basis. Regarding the monitoring, the supervision provided for the administration of learning network had led to positive results to the educational institutes and the learning network of those institutes since the supervision provided them positive guidelines. As for the development, the results showed that some suggestions should be provided for policy clarification since it would be a formal memo of agreement of the institute.

2. The results of the administration of learning network regarding the planning showed that the major factor, meant to the success of the administration as stated, was the budget being set aside for the personnel; there were few of who were assigned to move successfully forward the learning network. The existing figures did not have enough expertise of implementation and cooperation with other sectors concerned. As for the resources, there were a lot; most of them were in the institute and in the local area. Regarding the administration, the problem in general was quoted at Fair Level; the administrative system was chiefly conducted by the institute. The common practice of administration was based upon the institute.

As for the guidelines applicable for the administration of learning network, it was found out that providing personnel of expertise was necessary. More importantly, the superior offices and the institutes themselves must be supported with adequate budget, the structure and working system should be made clear, the motoring process and supervision should be cooperatively done on a continual basis, the institutes and networks should maximize the local wisdom by inviting them to resume the position of guest lecturers or advisors to the learning network, the implementation of the learning network should be regarded to those areas of surveying upon problems and needs of educational institutes and communities as well as collecting the data from the communities with techniques of observing, discussing and approaching those local scholars, processing the data systematically on a continual basis, urging the learners to access local wisdom as well as local problems in the content format.